

θειών, πράγμα που επιβεβαίωσε και η Επιτροπή στην έκθεσή της για τον έλεγχο των αλιευτικών προσπαθειών (1995)⁽¹⁾:

«Η υιοθέτηση ενός αποτελεσματικού συστήματος ελέγχου, από όλες τις πτυχές της ευθύνης, αποτελεί condition sine qua non για την επιτυχή εφαρμογή της ΚΑΠ.»

2.2. Συνεπώς, η ΟΚΕ υποστηρίζει την παρούσα πρόταση της Επιτροπής, που, αφετέρου, απορρέει από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 779/97.

⁽¹⁾ COM(97) 226 τελικό.

2.3. Η ΟΚΕ θεωρεί επίσης ότι τα μέτρα του ελέγχου για τον χειρισμό των αλιευτικών προσπαθειών επιβάλλεται να προσαρμοσθούν στην ΕΕ σε συνεργασία με την Διεθνή Επιτροπή Αλιείας της Βαλτικής ώστε να εφαρμοσθούν σε όλες τις χώρες που αλιεύουν εκεί, όπως αναφέρεται στη γνωμοδότηση της ΟΚΕ για την πρόταση δημιουργίας ενός καθεστώτος χειρισμού των αλιευτικών προσπαθειών στη Βαλτική⁽²⁾.

⁽²⁾ ΕΕ C 296 της 29. 9. 1997.

Βρυξέλλες, 29 Οκτωβρίου 1997.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Tom JENKINS

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: “Μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για το ηλεκτρονικό εμπόριο”

(98/C 19/22)

Στις 21 Απριλίου 1997, και σύμφωνα με το άρθρο 198 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω ανακοίνωση.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκαν οι σχετικές εργασίες της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 8 Οκτωβρίου 1997, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Φώλια. Συνεισηγητής ήταν ο κ. Skouby.

Κατά την 349η σύνοδο ολομέλειας της 29ης και 30ής Οκτωβρίου 1997 (συνεδρίαση της 29ης Οκτωβρίου 1997), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 99 ψήφους υπέρ, 1 ψήφο κατά και 1 αποχή την ακόλουθη γνωμοδότηση.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ανακοίνωση της Επιτροπής «Μια Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία στο Ηλεκτρονικό Εμπόριο» απαντά στις προκλήσεις των καιρών προσπαθώντας να δώσει μια νέα δυναμική στον υπό εξέλιξη διάλογο για την ανάπτυξη του Ηλεκτρονικού Εμπορίου τόσο μέσα στα όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο, λόγω και των διεθνών συνθηκών, και σε παγκόσμιο επίπεδο. Σαν κείμενο, το οποίο έδωσε ώθηση και αφορμή για εκτεταμένες συζητήσεις σε κάθε επίπεδο η ΟΚΕ το υποδέχεται με ιδιαίτερη ικανοποίηση. [Στο κείμενο που ακολουθεί διατηρούνται οι επικεφαλίδες (ή οι τίτλοι) των κεφαλαίων αυτούσιες όπως αναφέρονται στο κείμενο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής, όπως και η αρίθμηση των παραγράφων της, για τον ευχερή συσχετισμό της γνωμοδότησης με την Ανακοίνωση.]

II. ΜΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΣΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

1.1. (§ 4) Στα βασικά σημεία της «Ανακοίνωσης» δεν τονίζεται επαρκώς μία βασική παράμετρος του Ηλεκτρονικού Εμπορίου που είναι η ανάγκη μεγαλύτερης χρήσης του από το Εμπόριο, τις Υπηρεσίες και τα Δίκτυα Διανομής και κύρια από τις ΜΜΕ με την οποία θα αποκτηθεί η κρίσιμη μάζα χρηστών, έτσι ώστε να δίνεται η εντύπωση από την εισαγωγή του κειμένου ότι προδιαγράφεται μια, ίσως όχι ηθελημένη, υποτίμηση του ρόλου των απόψεων των κατ'εξοχήν αρμοδίων και εχόντων λόγο για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο, που είναι οι χρήστες του (επιχειρήσεις και ιδιώτες).

1.2. (§ 4) Η βασική αρχή της παγκοσμιοποίησης (Globalisation) πρέπει να αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο οποιωνδήποτε σκέψεων, απόψεων και ενεργειών των εμπλεκόμενων στον διάλογο για την ανάπτυξη του ΗΕ. Η βασική αυτή αρχή πρέπει να αποτελέσει την λυδία λίθο με την οποία θα ελέγχεται ο προγραμματισμός της ΕΕ, ώστε να μπορέσει να παίξει έναν ουσιαστικό ρόλο στις επερχόμενες εξελίξεις και να συμμετάσχει ισότιμα στον παγκόσμιο διάλογο για την ανάπτυξη του ΗΕ.

Κεφάλαιο 1: η επανάσταση του ΗΕ

2. (§ 5) Η αναγνώριση της άποψης ότι το Ηλεκτρονικό Εμπόριο αποτελεί τον ηλεκτρονικό τρόπο εμπορικών δΟΣΟΛΗΨΙΩΝ, αποκαλύπτει με τον πιο επιγραμματικό τρόπο ότι τον κυρίαρχο ρόλο στην ανάπτυξη του Ηλεκτρονικού Εμπορίου παίζουν οι εμπορικές επιχειρήσεις χρήστες και οι εμπλεκόμενοι με το Εμπόριο και τις Υπηρεσίες σε παγκόσμια κλίμακα (εργοδότες-εργαζόμενοι-καταναλωτές).

Ηλεκτρονικό εμπόριο: η επανάσταση του Internet

3.1. (§ 6) Η εκπληκτική πορεία του Internet τα τελευταία χρόνια και η αναμενόμενη εκρηκτική αύξηση των χρηστών, αλλά και του ύψους των εμπορικών πράξεων (το ύψος των πωλήσεων και των υπηρεσιών on line το 1995 ανήλθε στις ΗΠΑ σε \$ 518 εκατ.), αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό της «Κοινωνίας των Πληροφοριών», στην οποία όλα τα χαρακτηριστικά τα οποία περιεγράφαν το παραδοσιακό εμπόριο μέχρι σήμερα εξαφανίζονται και στην θέση τους αναπτύσσονται νέα.

3.2. Η μεγάλη σημασία του Internet έγκειται στο ότι μετέτρεψε το Ηλεκτρονικό Εμπόριο από απλή μεταφορά δεδομένων σε συγκεκριμένη εμπορική δραστηριότητα με δύο διαφορετικές μορφές: α) την άμεση (όπου η συναλλαγή είναι ηλεκτρονική: παραγγελία σε άμεση επικοινωνία, παραλαβή και εξώφληση των υπηρεσιών) και β) την έμμεση (όπου η ηλεκτρονική παραγγελία και εξώφληση ολοκληρώνονται με την αποστολή αγαθών). Επίσης επέτρεψε την παροχή Υπηρεσιών (άλλων εμπορικών πράξεων) με ηλεκτρονικό τρόπο.

3.3. Δυστυχώς, τόσο της ΕΕ αλλά και τα παγκόσμια στατιστικά στοιχεία είναι ιδιαίτερα πενιχρά για να μπορέσουμε να σταθμίσουμε τις σημερινές συνθήκες και να καθορίσουμε μια σχετικά σαφή πορεία για το μέλλον. Υπάρχει, όμως, η πεποίθηση ότι η συλλογή στατιστικών στοιχείων που ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη θα αποτελέσει στρατηγικό εργαλείο για τους έχοντες την ευθύνη σχεδιασμού του ΗΕ.

Οι ευκαιρίες για την Ευρώπη

4.1. (§ 12) Οι οποιοσδήποτε προβλέψεις αναφέρονται παγκόσμια για τις μελλοντικές επιδόσεις όλων των χρήσεων του Internet, και των Intranet υπάρχει κίνδυνος να αποδειχθούν ιδιαίτερα συντηρητικές και να οδηγήσουν σε απόλυτα λανθασμένο προγραμματισμό ιδεών και δράσεων. [Οι μέχρι σήμερα εμφανιζόμενες εκτιμήσεις εγκύρων αναλυτών αναφέρουν ότι οι πωλήσεις στο Internet, μέχρι το τέλος του 20ου αιώνα, θα ανέλθουν σε \$ 10 δις. (Hambricht & Quist study — Ιδιαίτερα συντηρητική άποψη) ή μέχρι \$ 98 δις. (Killen & Ass. study — Ιδιαίτερα οπτιμιστική άποψη) Μια άλλη πρόβλεψη ανεβάζει το ύψος των εμπορικών πράξεων σε 200 δις. Ecu μέχρι το 2000.] Για τον λόγο αυτό, είναι σημαντικό η αξιολόγηση των προβλέψεων να γίνεται με ιδιαίτερη προσοχή, ο δε προγραμματισμός να γίνεται με ιδιαίτερα αυξημένες απαιτήσεις και δυνατότητες και να βασίζεται σε αξιόπιστα στοιχεία, στατιστικά και άλλα.

4.2. (§ 12) Το λιανικό εμπόριο, η διανομή η βιομηχανία, ο τουρισμός και οι υπηρεσίες για να μπορέσουν να εκμεταλλευθούν τις ευκαιρίες οι οποίες παρουσιάζονται, θα πρέπει να βρουν το κατάλληλο περιβάλλον, την αναγκαία πληροφόρηση και τις απαραίτητες τεχνολογικές και χρηματοοικονομικές υποδομές.

4.3. (§ 12) Το γεγονός ότι η ανάπτυξη των τεχνολογιών στον ευρωπαϊκό χώρο άρχισε, κύρια, στα μέσα της δεκαετίας του '80, άφησε μια ολόκληρη γενιά εργαζομένων, που ακόμη βρίσκεται στην παραγωγική διαδικασία, με ένα τεράστιο έλλειμμα γνώσεων και αντιλήψεων, το οποίο με τις καθημερινές επαναστατικές μεταβολές των νέων τεχνολογιών έχει οδηγήσει σε έναν, πολλές φορές δικαιολογημένο, πανικό ή έχει δημιουργήσει το συναισθημα της μειονεξίας έναντι αυτών που αντέληφθησαν έγκαιρα τις εξελίξεις και προετοιμάστηκαν για τις νέες συνθήκες που επικρατούν ή θα επικρατήσουν. Λύση στο σοβαρότατο αυτό κοινωνικό, πρωτίστως, πρόβλημα θα δώσει η παροχή της αναγκαίας πληροφόρησης και κατάρτισης, η οποία θα ανακόψει τον συνεχώς αυξανόμενο ρυθμό παλαίωσης των επαγγελματιών προσόντων των εργαζομένων.

4.4. Η απολύτως αναγκαία κατάρτιση και εκπαίδευση θα πρέπει να αρχίζει από τα χρόνια της βασικής εκπαίδευσης και να συνεχίζεται με εξειδικευμένα προγράμματα δια βίου κατάρτισης, τα οποία θα συμπεριλαμβάνουν τόσο τους εργαζομένους όσο και τους εργοδότες.

4.5. Η χρήση του World Wide Web (WWW), η οποία διευκολύνει ιδιαίτερα και τα μη μεμνημένα άτομα, αποτελεί το μεγάλο άλμα στο Internet και στην «Κοινωνία των Πληροφοριών». Για να αξιοποιηθούν, όμως, πραγματικά οι ευκαιρίες αυτές, θα πρέπει με απλουστευμένες διαδικασίες να εκλαι-

κευθούν τα προγράμματα πρόσβασης ώστε η πλειονότητα των επιχειρήσεων (και κύρια των μικρών επιχειρήσεων) να εισέλθει στον κόσμο των νέων τεχνολογιών και να απολαύσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του Ηλεκτρονικού Εμπορίου. Έτσι, η υπάρχουσα ανξιοτική τάση θα αποκτήσει εκρηκτικές διαστάσεις και θα προσδώσει την αναγκαία δυναμική στα Διαδίκτυα.

4.6. Η ανάπτυξη στην ΕΕ θα έχει σημαντικές συνέπειες για την οικονομική δομή και ειδικότερα, όχι όμως αποκλειστικά, στον τομέα του λιανεμπορίου. Εάν οι εξελίξεις στην ΕΕ είναι οι αναμενόμενες, το σύστημα παραγωγής και η αλυσίδα της προστιθέμενης αξίας στους διάφορους τομείς της οικονομίας θα υποστούν έντονες μεταβολές κατά τα προσεχή έτη. Οι μεταβολές αυτές ενδέχεται να επηρεάσουν επίσης και τη γεωγραφική τοποθέτηση του κόστους και του οφέλους της υφιστάμενης παραγωγής και να δημιουργήσουν νέες δυνατότητες. Τούτο γίνεται εμφανές, για παράδειγμα, στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

Συνεπώς, σημειώνεται επείγουσα ανάγκη ενημέρωσης σχετικά με τις επιπτώσεις του εν λόγω φαινομένου στις επιχειρήσεις και την απασχόληση στις διάφορες περιφέρειες και χώρες της Ευρώπης. Η ενημέρωση ενδέχεται να λάβει τη μορφή ενδεχόμενων προοπτικών (σεναρίων) ανάλογα με τις κατά περίπτωση υποθετικές συνθήκες. Είναι επομένως εξαιρετικά επείγον να προωθηθεί η επεξεργασία σχετικών ερευνών και μελετών.

Ηλεκτρονικό εμπόριο: διεθνείς σύγκρισεις

5.1. (§ 17) Η «Ανακοίνωση της Επιτροπής» διαπιστώνει με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ότι οι ανταγωνιστές της ΕΕ έχουν ήδη αξιοποιήσει τις δυνατότητες του Ηλεκτρονικού Εμπορίου και έτσι προωθούνται στον παγκόσμιο ανταγωνισμό με ιδιαίτερα ισχυρές θέσεις, εκμεταλλευόμενοι με τον καλύτερο τρόπο τις αδυναμίες που παρουσιάζει μέχρι σήμερα η Ευρώπη εξ' αιτίας της απουσίας κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής.

5.2. Η μέχρι σήμερα πρωτοπόρα πορεία των ΗΠΑ στο Ηλεκτρονικό Εμπόριο, ο εξαιρετικά μεθοδικός προγραμματισμός τους αλλά κύρια η πολιτική βούληση για άμεση ανταπόκριση στις προκλήσεις των καιρών, πρέπει να χρησιμεύσουν ως παράδειγμα στην διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτικής για το ΗΕΗ ισόρροπη παρουσία μεγάλων και μικρών εταιρειών αποδεικνύει ότι στην «Κοινωνία των Πληροφοριών» υπάρχει θέση για αυτούς που θα αντιληφθούν τα μηνύματα των καιρών, αλλά κυρίως διασκεδάσει τους φόβους για ολική καταστροφή των ΜΜΕ και περαιτέρω αύξηση των ποσοστών ανεργίας. Οι εξαιρετικά καλές επιδόσεις που παρουσιάζουν οι ΜΜΕ στο ιδεατό περιβάλλον των νέων τεχνολογιών αποδεικνύει επίσης ότι έχουν την αναγκαία ευελίξια η οποία θα τους επιτρέψει να επηρεάσουν σε σημαντικό βαθμό τις εξελίξεις της αγοράς.

Παράταξη των ισχυρών σημείων της Ευρώπης

6.1. Η θέση της Φινλανδίας και των Κάτω Χωρών απέναντι στις νέες τεχνολογίες αποδεικνύει την δυναμική της ΕΕ, η οποία, όμως, δεν έχει διαφανεί μέχρι σήμερα σε όλο της το εύρος.

6.2. (§ 19) Η χρήση του ΕΥΡΩ αναμφίβολα θα βοηθήσει στην ανάπτυξη των συναλλαγών του ΗΕ, διότι η ΕΕ θα μπορεί να συναλλάσσεται με μια ευρωστη νομισματική μονάδα στις διεθνείς αγορές.

6.3. (§ 20) Το ρυθμιστικό πλαίσιο εντός του οποίου θα διενεργούνται οι συναλλαγές του ΗΕ δεν μπορεί να οριοθετηθεί μόνον στα όρια της ΕΕ, αλλά θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο ενός παγκοσμίου διαλόγου (υπό την αιγίδα του ΟΗΕ και του WTO) ώστε να αποτελέσει ένα ουσιαστικό βοήθημα, με κυριότερο χαρακτηριστικό την πλήρη απελευθέρωση των νομίμων συναλλαγών και την όσο το δυνατόν μειωμένη κρατική παρεμβάση στα σημεία εκείνα τα οποία λόγοι Δημόσιας Τάξης και Ασφαλείας την επιβάλλουν.

Η ανάγκη για παγκόσμια συναίνεση

7.1. (§ 21) Η ΕΕ θα πρέπει να προσέλθει στον Διάλογο για την Κοινωνία των Πληροφοριών με ολοκληρωμένες θέσεις, ώστε να παίξει έναν ουσιαστικό ρόλο και κυρίως για να μην της επιβληθούν λύσεις οι οποίες πιθανόν θα συγκρούονται με τα μεσομακροπρόθεσμα συμφέροντά της.

7.2. (§ 22) Το κυβερνο-έγκλημα αποτελεί την σημαντικότερη απειλή τόσο για την αξιοπιστία των πράξεων οι οποίες διεξάγονται μέσω του Ηλεκτρονικού Εμπορίου, όσο και για την υπό διαμόρφωση κατάσταση της νέας Κοινωνίας των Πληροφοριών.

Κεφάλαιο 2: εξασφάλιση πρόσβασης στην παγκόσμια αγορά: υποδομή, τεχνολογία και υπηρεσίες

Μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων της απελευθέρωσης των τηλεπικοινωνιών

8.1. Η πρόσβαση σε αποτελεσματικά τηλεπικοινωνιακά δίκτυα αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αξιοποίηση της «Κοινωνίας των Πληροφοριών». Για να επιτευχθεί αυτό θα πρέπει να εξαλειφθούν οι σημαντικές διαφορές μεταξύ περιοχών της ΕΕ όσον αφορά το επίπεδο δημιουργίας βασικών υποδομών, το κόστος, την αξιοπιστία και την ύπαρξη σύγχρονων υπηρεσιών.

8.2. (§ 23) Η απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών στις αρχές του 1998 για την συντριπτική πλειοψηφία των κρατών μελών, η λειτουργία των αρχών της ελεύθερης αγοράς και η αύξηση του ανταγωνισμού είναι βέβαιοι ότι θα μειώσουν αισθητά το κόστος πρόσβασης στις υπηρεσίες, ώστε να μπορέσει μεγαλυ-

τερος αριθμός χρηστών (εμπόρων και καταναλωτών) να εισέλθει στην Κοινωνία των Πληροφοριών, ιδιαίτερα δε εκείνοι οι οποίοι λόγω μεγέθους θεωρούν αξιόπεραστο εμπόδιο το κόστος συνδέσεων.

8.3. Η ανάπτυξη των «Διερωπαϊκών Δικτύων Τηλεπικοινωνιών» θα φέρει στο αυτό επίπεδο τις παρεχόμενες υποδομές και υπηρεσίες σε ολόκληρη την ΕΕ, εξαφανίζοντας τις ανισότητες οι οποίες υφίστανται μεταξύ των διαφόρων γεωγραφικών περιοχών της και θα δώσουν ισότιμες ευκαιρίες σε όλους τους Ευρωπαίους.

Εξασφάλιση διαλειτουργικότητας σε ανταγωνιστικό περιβάλλον

9.1. (§ 29-32) Η «Ανακοίνωση» της Επιτροπής με τίτλο «Τυποποίηση και Παγκόσμια Κοινωνία των Πληροφοριών: Η Ευρωπαϊκή Προσέγγιση»⁽¹⁾ καλύπτει επαρκώς τα θέματα τυποποίησης και προτύπων τα οποία δεν αποτελούν μόνο ένα τεχνικό θέμα αλλά καθορίζουν κύρια την τεχνολογία που θα χρησιμοποιηθεί για την πρακτική εφαρμογή της Κοινωνίας των Πληροφοριών και συνεπώς τον τρόπο με τον οποίο η βιομηχανία, οι χρήστες, οι καταναλωτές, ο Τραπεζικός Τομέας και η Δημόσια Διοίκηση θα επωφεληθούν από αυτήν⁽²⁾.

9.2. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι οι τεχνικές προδιαγραφές του τομέα των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών πρέπει να είναι ανοικτής φύσης και να μην υφίστανται περιορισμοί στην χρήση τους από τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και τον Τραπεζικό Τομέα.

9.3. Η ΕΕ πρέπει οπωσδήποτε να συμμετάσχει στους Διεθνείς Οργανισμούς σύνταξης προδιαγραφών παρουσιάζοντας ολοκληρωμένες προτάσεις και λύσεις, οι οποίες εξασφαλίζουν τα συμφέροντα και τις μελλοντικές προοπτικές των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων.

9.4. Η δυνατότητα συνδυασμένης λειτουργίας των προϊόντων διαφορετικών κατασκευαστών (διαλειτουργικότητα) αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την περαιτέρω ανάπτυξη των τεχνολογιών και την χρήση ομοειδών προϊόντων και υπηρεσιών. Η τυποποίηση, μέσω και της οποίας επιτυγχάνεται η διαλειτουργικότητα, είναι μια ούτως ή άλλως εθελοντική διαδικασία και αντικατοπτρίζει τη δυναμική της αγοράς.

9.5. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι απαιτείται μια στενότερη συνεργασία ενημέρωσης και προσαρμογής των ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης (CEN, Cenelec, ETSI), ώστε να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα στα εξής σημεία:

- α) για την ελαχιστοποίηση της δημιουργίας νέων εμποδίων
- β) για την καλύτερη επικοινωνία με τους ισχύοντες κανόνες της παγκόσμιας αγοράς.

Διάθεση εύχρηστων υπηρεσιών ηλεκτρονικού εμπορίου: ευρωπαϊκή E & A

10.1. (§ 33) Η χρήση του ηλεκτρονικού εμπορίου από τις ΜΜΕ (οι οποίες υπερβαίνουν το 95% του συνόλου των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων) θα ενισχυθεί και αναπτυχθεί μόνον όταν επιλυθούν τα σοβαρά προβλήματα τυποποίησης και προτύπων (nomum out) ώστε όλες οι πράξεις να γίνονται σε συμβατό και ομοιόμορφο ηλεκτρονικό περιβάλλον το οποίο εξασφαλίζει χαμηλότερο κόστος χρήσης των πληροφοριών.

10.2. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η ανάπτυξη ευρωπαϊκής E & A αποτελεί βασικό όπλο της ΕΕ στον παγκόσμιο διάλογο για την ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών.

Διεθνής βιομηχανική συνεργασία σε υποδομή τεχνολογίες και υπηρεσίες

11. (§ 34) Η παγκόσμια τεχνολογική συνεργασία η οποία είναι απαραίτητη για την δημιουργία προτύπων και την ανταλλαγή των τεχνολογικών γνώσεων θα πρέπει να θέσει ως βασικό της στόχο την δημιουργία κατασκευής ανοικτών συστημάτων ευρείας πρόσβασης, όπου η διάχυση των πληροφοριών θα είναι ευέλικτη και με χαμηλό κόστος.

Κεφάλαιο 3: η δημιουργία εννοϊκού ρυθμιστικού πλαισίου

Οικοδόμηση εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας

12. (§ 35) Η ανάπτυξη κλίματος εμπιστοσύνης με την έμφαση που κατεγράφη στην Υπουργική Διάσκεψη της Βόννης (6-8 Ιουλίου 1997) σε όλες τις ηλεκτρονικές συναλλαγές (υλικές και άυλες) αποτελεί την βασικότερη προϋπόθεση ανάπτυξης και επέκτασης του ΗΕ. Εφ'όσον βρεθούν οι τρόποι πλήρους διασφάλισης των συναλλαγών, με

- α) την επιβεβαίωση των ψηφιακών υπογραφών,
- β) την ασφάλεια μεταβίβασης εντολών, πληροφοριών και εγγράφων μεταξύ ιδιωτών, επιχειρήσεων, Δημοσίων Υπηρεσιών και τραπεζικών ιδρυμάτων,
- γ) την ασφαλή μεταβίβαση των προσωπικών δεδομένων,
- δ) την ασφαλή διεκπεραίωση των άυλων συναλλαγών,
- ε) την προστασία των βιομηχανικών απορρήτων,
- στ) την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων,

οι προβλέψεις οι οποίες βασίζονται στην μέχρι σήμερα πορεία του ΗΕ είναι βέβαιον ότι θα αποδειχθούν ιδιαίτερα συντηρητικές.

⁽¹⁾ COM(96) 359, 24. 7. 1996.

⁽²⁾ Γνωμοδότηση ΟΚΕ: ΕΕ C 89 της 19. 3. 1997, σ. 11.

Εξασφάλιση πλήρους πρόσβασης στην ενιαία αγορά

13. (§ 37) Η ΟΚΕ θεωρεί ότι οι βασικές αρχές που αναφέρονται στο Κεφάλαιο αυτό αποτελούν μία καλή βάση διαλόγου και ότι η αναφορά σε συγκεκριμένο ρυθμιστικό πλαίσιο εντός της ΕΕ θα πρέπει πάντοτε να προϋποθέτει την εναρμόνισή του με τα ισχύοντα ρυθμιστικά πλαίσια, όπως αυτά θα προκύψουν από τον παγκόσμιο διάλογο, ώστε η ΕΕ να μην θεσπίζει διατάξεις αντίθετες από αυτές που θα εφαρμόζονται εκτός των συνόρων της.

Οι αρχές ενός ρυθμιστικού πλαισίου του ηλεκτρονικού εμπορίου

14. (§ 39) Οι αρχές ενός ρυθμιστικού πλαισίου για το ΗΕ, όπως αναφέρονται στην «Ανακοίνωση» αποτελούν μια καλή βάση διαλόγου, για τον οποίο βάση εκκίνησης μπορούν να αποτελέσουν οι συνεισφορές και οι εμπειρίες των Ηνωμένων Εθνών, του ΟΟΣΑ, του ΠΟΕ και του ΠΟΠΙ.

Τα ουσιώδη χαρακτηριστικά μιας ρυθμιστικής προσέγγισης

15.1. (§ 40) Η ΟΚΕ καλεί το Συμβούλιο Υπουργών και την Επιτροπή να καθορίσουν επ'ευκαιρία της ανάπτυξης του ΗΕ, ένα νέο σύγχρονο και ευέλικτο ευρωπαϊκό επιχειρηματικό πνεύμα, το οποίο θα εξυπηρετήσει τόσο το παραδοσιακό, όσο και το ΗΕ. Το νέο αυτό πνεύμα λειτουργίας των επιχειρήσεων θα πρέπει να διαπνέεται από ευρύτητα ώστε να μπορεί να καλύψει και το ιδεατό περιβάλλον των νέων επιχειρηματικών μορφών και οι απαραίτητες παρεμβάσεις της Επιτροπής να υφίστανται κύρια για να εξυπηρετήσουν το Δημόσιο Συμφέρον και την επιχειρηματική δραστηριότητα.

15.2. (§ 45) Τα κράτη-μέλη της ΕΕ καλούνται να συνεργασθούν με την Επιτροπή στην εναρμόνιση των νομοθεσιών τους που αφορούν τις συμβάσεις, τους κανόνες τήρησης λογαριασμών, λογιστικής και ελέγχου, και τα συστήματα έμμεσης φορολόγησης ώστε οι εθνικοί κανόνες να μην αντιβαίνουν τους διεθνείς, ούτε να φέρουν προσκόμματα στις εμπορικές πράξεις του ΗΕ.

Ρυθμιστική προσέγγιση που αναπτύσσει κατάλληλες οριζόντιες ρολιτικές

Εγγύηση της ασφάλειας των δεδομένων και της προστασίας της ιδιωτικής ζωής

16.1. (§ 51) Η ασφάλεια δεδομένων αποτελεί βασική τραπεζική, επιχειρηματική και όχι μόνον απαίτηση και πρέπει να συμπληρώνει τις λειτουργίες των συστημάτων του ΗΕ, χωρίς όμως η πανσπερμία των περιοριστικών κανόνων ασφαλείας όπως αυτών που ισχύουν σε ορισμένες χώρες μέλη της ΕΕ, να αποτελούν τροχοπέδη στην ανάπτυξη του ΗΕ.

16.2. Ο όρος ασφάλεια δεδομένων περιλαμβάνει τα εξής κύρια χαρακτηριστικά

- α) ακεραιότητα και αυθεντικότητα του ηλεκτρονικού μηνύματος,
- β) εμπιστευτικός/ιδιωτικός χαρακτήρας του ηλεκτρονικού μηνύματος,
- γ) αποδοχή μηνύματος ως αποδεικτικού μέσου,
- δ) αδυναμία αποκήρυξης του μηνύματος από τον παραλήπτη.

16.3. Για να εξυπηρετηθεί η έννοια της ασφαλείας δεδομένων θα πρέπει να υφίστανται οι εξής προϋποθέσεις:

- 1) διατήρηση της προτεραιότητας των πληροφοριών έχοντας ως κύριο γνώμονα το χρόνο μετάδοσής τους·
- 2) επικύρωση της προέλευσης του μηνύματος από δόλια παρέμβαση·
- 3) επιβεβαίωση της μετάδοσης του μηνύματος από τον αντισυμβαλλόμενο·
- 4) αποκλεισμός κακόπιστης άρνησης του παραλήπτη να επιβεβαιώσει την λήψη του μηνύματος·
- 5) διατήρηση του περιεχομένου του μηνύματος·
- 6) αναγκαιότητα ύπαρξης νομικής αναγνώρισης εμπιστών τρίτων (Certification Authority — CA) οι οποίοι είναι οργανισμοί κοινής εμπιστοσύνης που κρατούν στα αρχεία τους όλους τους χρήστες οι οποίοι έχουν ανάγκη των υπηρεσιών τους και τα αντίστοιχα «δημόσια κλειδιά» τους, με τα οποία γίνεται η αποκωδικοποίηση των μηνυμάτων μιας συγκεκριμένης εταιρείας. Οι εμπιστοί τρίτοι εκδίδουν και τα αναγκαία ηλεκτρονικά μηνύματα (Certificate ή Digital Signature) τα οποία πιστοποιούν διεθνώς την ταυτότητα μιας εγγεγραμμένης εταιρείας.

16.4. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι οι υπηρεσίες που επιβάλλεται να προσφέρει ένας έμπιστος ενδιάμεσος φορέας (CA) είναι οι ακόλουθες:

A. Υπηρεσίες υποστήριξης

- α) αρχές καταγραφής (registration authorities),
- β) νομικά χαρακτηριστικά χρηστών,
- γ) υπηρεσίες καταλόγου (Directories),
- δ) αρχειοθέτηση και καταγραφή,
- ε) υπηρεσίες μαρτυρίας και βεβαίωσης.

B. Συμβολαιογραφικές υπηρεσίες

- α) ανεξάρτητη σφράγιση χρόνου εγγράφων και ψηφιακών υπογραφών,
- β) νομικά χαρακτηριστικά χρηστών,
- γ) χαρακτηριστικά πρόσβασης,
- δ) αρχειοθέτηση και καταγραφή,
- ε) υπηρεσίες μαρτυρίας και βεβαίωσης.

16.5. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η ασφαλής λειτουργία του ΗΕ με την ανάπτυξη και εφαρμογή των συμμετρικών και των ασυμμετρικών συστημάτων κρυπτογράφησης όπως αυτά εφαρμόζονται πρακτικά στον Τραπεζικό Τομέα με το σύστημα Secure Electronic Transactions (SET) το οποίο βρίσκεται ήδη σε εφαρμογή αλλά συνεχίζεται σε ερευνητικό επίπεδο και η περαιτέρω αναβάθμιση του και το οποίο χρησιμοποιεί ασύμμετρους αλγόριθμους θα δώσει ισχυρότατη ανάπτυξη στην χρήση των δικτύων και θα αυξήσει σοβαρά την αναγκαιότητα κρισιμής μάζα χρηστών.

16.6. Η ταχεία επέκταση της χρήσης των ψηφιακών υπογραφών που χρησιμοποιούν ασυμμετρική κρυπτογράφηση για την εξασφάλιση της γνησιότητας της προέλευσης ενός μηνύματος και της ακεραιότητας των περιεχομένων του, αποτελεί ένα ακόμη βήμα εξασφάλισης των ηλεκτρονικών συναλλαγών, ιδιαίτερα στις πράξεις μεταξύ επιχειρήσεων (ενδοεπιχειρησιακό ηλεκτρονικό εμπόριο). Για τον σκοπό αυτό απαιτείται η κατά το δυνατόν ταχύτερη οργάνωση των αρμοδίων αρχών για την πιστοποίηση.

16.7. Η ΟΚΕ εκφράζοντας την κοινωνία των πολιτών υπογραμίζει την ιδιαίτερη ευαισθησία της στα θέματα Προστασίας των Δικαιωμάτων του Ατόμου και των εταιρειών με την προστασία των προσωπικών και επιχειρηματικών δεδομένων και των αρχών που θεσπίστηκαν στην Υπουργική Διάσκεψη της Βόννης (Ιούλιος 1997).

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι όλα τα δικαιώματα του ατόμου τα οποία με σκληρούς αγώνες αναγνωρίστηκαν και ετέθησαν υπό προστασία με Διεθνείς Συμβάσεις θα πρέπει να προστατευτούν επαρκώς στην «Κοινωνία των Πληροφοριών» και εφόσον υπάρχει ανάγκη εκσυγχρονισμού λόγω των νέων δεδομένων των Διεθνών Συνθηκών, η ΕΕ θα πρέπει να αναλάβει τις αναγκαίες πρωτοβουλίες σε παγκόσμιο επίπεδο.

Καθιέρωση κατάλληλης προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και υπηρεσιών πρόσβασης υπό όρους

17. (§ 53) Η προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων αποτελούν σήμερα αλλά θα αποτελέσουν ακόμη περισσότερο στην Κοινωνία των Πληροφοριών ένα κρίσιμο θέμα από το οποίο θα εξαρτηθεί η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου αφού σε πολλές περιπτώσεις αυτό καθαντό το περιεχόμενο της πνευματικής ιδιοκτησίας αντιστοιχεί με το μεγαλύτερο μέρος της αξίας μιάς ηλεκτρονικής υπηρεσίας.

Εξασφάλιση σαφούς και ουδέτερου φορολογικού περιβάλλοντος

18.1. (§ 56) Το πρόβλημα της φορολογίας στο ΗΕ αναμένεται να παίξει καθοριστικό ρόλο με κύριο σημείο την αποφυγή της διπλής φορολογίας και τον καθορισμό μίας ευέλικτης και απλής φορολογικής νομοθεσίας, η οποία θα καθορίζει σαφείς, διαφανείς και προβλέψιμες φορολογικές υποχρεώσεις.

18.2. Οι υπαρκτοί κίνδυνοι που ελλοχεύουν για οποιεσδήποτε περιπτώσεις φοροδιαφυγής λόγω των ιδιαιτεροτήτων των ηλεκτρονικών συναλλαγών [απουσία βάσης επαγγελματικής εγκατάστασης, εύκολη μεταφορά αγαθών (υλικών και αύλων), απουσία εύκολης δυνατότητας φορολογικών ελέγχων κ.λπ.] θα πρέπει να αποτραπούν, ώστε να μην υπάρξει στρέβλωση του υγιούς ανταγωνισμού. Σε καμία όμως περίπτωση δεν πρέπει τα κράτη να στοχεύουν σε νέα κρατικά έσοδα από την επιβολή νέων τελών ή δασμών στις εμπορικές συναλλαγές που γίνονται με ηλεκτρονικό τρόπο (φορολογική ουδετερότητα). Η άποψη της Κυβέρνησης των ΗΠΑ για — την εφαρμογή των ισχυόντων σήμερα φορολογικών κανόνων στο διεθνές παραδοσιακό εμπόριο και στο ηλεκτρονικό εμπόριο αφού συμπεριληφθούν και τα νέα δεδομένα, πρέπει να εξετασθεί κάτω από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ΕΕ. Αφού εξετασθούν με ιδιαίτερη προσοχή και τα προβλήματα που θα ανακύψουν από τις διαφορετικές κατηγορίες Φ.Π.Α που ισχύουν σήμερα στην ΕΕ.

18.3. Η αρχή είσπραξης του φόρου στην χώρα καταπόνησης πρέπει να εφαρμοσθεί και στο ΗΕ, όπως ακριβώς εφαρμόζεται σήμερα στο παραδοσιακό εμπόριο.

18.4. (§ 57) Η υπερβολική επιβάρυνση των μικρών εταιρειών από τις αναγκαίες προσαρμογές στα νέα φορολογικά δεδομένα — υπάρχει κίνδυνος να τις οδηγήσει μακριά από το ΗΕ και θα τις κόψει τον δρόμο προς τον εκσυγχρονισμό τους.

Εργασίες με σκοπό ένα συνεπές παγκόσμιο ρυθμιστικό πλαίσιο

19.1. Η Υπουργική Διάσκεψη της Βόννης έθεσε με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο την ανάγκη δημιουργίας ενός διαφανούς, αποτελεσματικού και ευέλικτου κανονιστικού πλαισίου, το οποίο θα στηρίζεται στην αμοιβαία αναγνώριση (των εθνικών κανόνων και των κωδικών αυτορρυθμίσεως), ώστε να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της ευρωπαϊκής αγοράς λόγω των κανονιστικών αποκλίσεων.

19.2. (§ 60-61) Η διεθνική και υπερεθνική μορφή του ΗΕ αποτελεί την βασικότερη διαφορά από τον παραδοσιακό τρόπο άσκησης του εμπορίου μέχρι σήμερα. Αυτό το χαρακτηριστικό στοιχείο υποχρεώνει όλους όσους ασχολούνται με το ΗΕ [χρηστές, Providers, Εταιρείες λογισμικού, Εταιρείες Η/Υ, Εταιρείες παροχής Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών, Διεθνείς Οργανισμούς (ΟΗΕ-ΠΟΕ κ.λπ.) Κυβερνήσεις, εργατικές και

Καταναλωτικές Ενώσεις, κ.α.] να συνεργασθούν ώστε τα αναλύποντα προβλήματα να βρουν αξιόπιστες λύσεις σε παγκόσμιο επίπεδο (απόκτηση παγκόσμιας εμπιστοσύνης).

19.3. Η ΟΚΕ καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, τις Ευρωπαϊκές Κυβερνήσεις, την Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Επιτροπή Περιφερειών και τις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις των εμπόρων, των εργαζομένων, των καταναλωτών, των κατασκευαστών και των τραπεζικών ιδρυμάτων να διαμορφώσουν το ταχύτερο δυνατόν την Ευρωπαϊκή Πολιτική για το ΗΕ, ανάλογα με την Εθνική Πολιτική των ΗΠΑ, ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση να προσέλθει στον παγκόσμιο διάλογο ενωμένη και με σαφείς θέσεις.

Κεφάλαιο 4: προώθηση ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος

20.1. Η ενθάρρυνση των ΜΜΕ να εισέλθουν στην Κοινωνία των Πληροφοριών και να υιοθετήσουν τις νέες επιχειρηματικές μεθόδους θα προέλθει με την λήψη συγκεκριμένων μέτρων τα οποία — θα διασκεδάζουν τους υπάρχοντες φόβους, θα επιδεικνύουν τα ήδη επιτυχημένα παραδείγματα της λειτουργίας των ΜΜΕ στο νέο ηλεκτρονικό περιβάλλον και θα παρουσιάζουν τα οφέλη του ΗΕ.

20.2. Η ευρεία χρήση των συστημάτων EDI (Electronic Data Interchange) θα ενισχύσει την ανάπτυξη του ΗΕ, η οποία στην συνέχεια θα προωθήσει ακόμη περισσότερο την χρήση του EDI. Οι σημειωμένες χρήσεις του EDI είναι ιδιαίτερα πολύπλοκες για τις ΜΜΕ και η χρήση μέσω Internet πιο απλών μορφών EDI θα βοηθήσει αυτήν την κατεύθυνση.

20.3. Η χρήση του EDI (Electronic Data Interchange) θα έχει τις εξής πρακτικές συνέπειες:

- α) μείωση των εξόδων λειτουργίας,
- β) μείωση του χρόνου πραγματοποίησης των συναλλαγών,
- γ) ολική κατάργηση του κόστους δημιουργίας, καταγραφής και αποθήκευσης των γραπτών εγγράφων,
- δ) μείωση των αναγκαίων αποθεμάτων,
- ε) βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών προς τους πελάτες,
- στ) βελτιωμένη διαδικασία πληρωμών,
- ζ) σμίξυνση προμηθευτικής αλυσίδας/Άμεση κάλυψη αναγκών.

20.4. Η εφαρμογή του EDI (Electronic Data Interchange) μεταξύ των επιχειρήσεων απαιτεί, όμως, την απόλυτη βεβαιότητα των συναλλασσομένων ότι λειτουργούν σε ένα ασφαλές σύστημα το οποίο επιβεβαιώνει τόσο τα υποκείμενα όσο και τα αντικείμενα των συναλλαγών.

20.5. Η ΓΔ XXIII, υπεύθυνη για τις ΜΜΕ καλείται να παίξει έναν ενεργότερο ρόλο στην ενημέρωσή τους για τα θέματα ΗΕ και για τον σκοπό αυτό θα πρέπει να δημιουργήσει τις αναγκαίες δομές και να αποκτήσει τους απαραίτητους πόρους.

Καταναλωτές: απόκτηση επίγνωσης και εμπιστοσύνης

21.1. Στην έννοια του χρήστη εμπεριέχονται τόσο τα νομικά πρόσωπα (επιχειρήσεις) όσο και τα φυσικά πρόσωπα (άτομα και επιχειρηματίες). Το ΗΕ θα βρει την κύρια πρακτική εφαρμογή του μεταξύ των επιχειρήσεων (ενδοεπιχειρησιακό ηλεκτρονικό εμπόριο) οι οποίες θα καθοδηγήσουν την παγκόσμια αγορά και θα επιβάλλουν και τα διεθνή πρότυπα του ΗΕ.

21.2. Οι απαιτήσεις των επιχειρήσεων ως χρηστών πρέπει να εκτιμηθούν με ιδιαίτερη προσοχή λόγω των ιδιαιτεροτήτων που υφίστανται στο επιχειρηματικό περιβάλλον.

21.3. (§ 62-64) Οι ωφέλειες που θα προκύψουν για τους καταναλωτές είναι πολλαπλές, εφόσον και αυτοί αποκτήσουν την αναγκαία πληροφόρηση, τις αναγκαίες γνώσεις και εμπειρίες με τις οποίες θα αξιοποιήσουν τα πραγματικά εξαιρετικά πλεονεκτήματα που προσφέρει το Ηλεκτρονικό Εμπόριο, με πρώτο την άνευ ορίων δυνατότητα επιλογών προϊόντων και εξειδικευμένων-εξατομικευμένων υπηρεσιών.

21.4. Οι δυνατότητες που διανοίγονται για την εξυπηρέτηση και κύρια για την διασφάλιση των συμφερόντων των καταναλωτών και η αναγκαία ύπαρξη ασφαλιστικών δικλίδων (όπως αυτές εμφανίστηκαν π.χ. στην Οδηγία 85/577/ΕΟΚ της 20. 12. 1995 του Συμβουλίου με τίτλο: «Προστασία των καταναλωτών κατά την σύναψη συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος») θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω.

Οι ωφέλειες που θα προκύψουν, εφόσον υπάρξουν κάποιες προϋποθέσεις, δεν θα είναι μόνον οικονομικές αλλά και εξοικονόμησης χρόνου και μεγαλύτερης ικανοποίησης αναγκών λόγω της ύπαρξης μεγαλύτερου εύρους επιλογής.

21.5. Στο νομοθετικό πλαίσιο που θα ισχύσει παγκόσμια επιβάλλεται να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα για την προστασία του καταναλωτή ενόψει των νέων συνθηκών που ισχύουν στο εμπόριο στις οποίες πολλές φορές δεν υπάρχει προσωπική επαφή, και άρα προσωπική επιβεβαίωση, ούτε για την ποιότητα των πωλουμένων αγαθών, ούτε και για την αξιοπιστία του πωλητή. Συγκεκριμένα, πρόκειται για την εξακριβωση της ταυτότητας του πωλητή αλλά και του αγοραστή (ποιός είναι και εάν είναι αξιόπιστος), την αποζημίωση (τρόπος υποβολής επιτυχούς διαμαρτυρίας σχετικά με την ποιότητα του εμπορεύματος σε έναν πωλητή που βρίσκεται στην άλλη άκρη του κόσμου), την πληρωμή (εάν είναι ασφαλής η ηλεκτρονική πληρωμή και ποιός είναι υπεύθυνος για ενδεχόμενα προβλήματα)

και τη νομική διαδικασία επίλυσης των διαφορών πολιτών-καταναλωτών (όπως π.χ. διαιτησία on-line). Τα ζητήματα αυτά δεν είναι σημαντικά μόνο για τους καταναλωτές αλλά και για τους εμπορείς. Μία ενδεχόμενη αποτυχία στην επίλυση των προβλημάτων και στην δημιουργία εμπιστοσύνης στα νέα προϊόντα και λειτουργίες θα εμποδίσει την υλοποίηση των ευκαιριών που θα παρουσιασθούν.

21.6. Οι εμπορικοί φορείς θα πρέπει να καταρτίσουν αξιόπιστους κώδικες συμπεριφοράς και να εξασφαλίσουν την επίσημη διευθέτηση των διαφορών που θα προκύπτουν από την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται από τους παρόχους πρόσβασης καθώς επίσης και την ποιότητα των πληροφοριών που διατίθενται από τους παρόχους περιεχομένου. Παράλληλα θα πρέπει να καταρτιστούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο κώδικες συμπεριφοράς οικουμενικά αποδεκτοί, οι οποίοι θα προσφέρουν επαρκή προστασία του καταναλωτή.

21.7. Οι καταναλωτικές ενώσεις θα παίζουν κύριο ρόλο στην σωστή πληροφόρηση του καταναλωτή και στην προώθηση της ιδέας του ΗΕ.

Επιχειρήσεις: απόκτηση επίγνωσης και ενθάρρυνση βέλτιστης πρακτικής

22. (§ 65) Η καθυστέρηση εφαρμογής του πιλοτικού προγράμματος Commerce 2000 αποτελεί ιδιαίτερο πρόβλημα προώθησης των νέων τεχνολογιών στις ΜΜΕ. Αντίθετα, η ολοκλήρωση ενός προγράμματος δράσης για τις ΜΜΕ, το οποίο θα θέσει ιδιαίτερα φιλόδοξους στόχους, θα βοηθήσει οπωσδήποτε στην κατάλληλη προετοιμασία ενόψει των νέων συνηθών που θα επικρατήσουν πριν από το τέλος του 20ού αιώνα.

Δημόσιες υπηρεσίες: προώθηση ενός δημόσιου τομέα που αναλαμβάνει περισσότερες πληροφορίες

23. (§ 67) Ο τίτλος του Κεφαλαίου αυτού αποτελεί έναν ιδιαίτερα φιλόδοξο στόχο, ο οποίος όμως πρέπει να επιτευχθεί τάχιστα εάν η ΕΕ θέλει να παίξει έναν σοβαρό ρόλο στην παγκόσμια αγορά. Ο Δημόσιος Τομέας (Δημόσιες επιχειρήσεις) αποτελεί τον μεγαλύτερο πάροχο ηλεκτρονικών πληροφοριών και υπηρεσιών και η χρήση των νέων τεχνολογιών θα αποτελέσει ισχυρή βάση στήριξης και ενίσχυσης των επιχειρήσεων και του Τραπεζικού Τομέα. — Οι επιχειρήσεις — αναμένουν τον εκσυγχρονισμό του Δημόσιου Τομέα, ώστε να αποκτήσουν καλύτερη, φθηνότερη και πιο αξιόπιστη πρόσβαση στις υπηρεσίες του, στις πληροφορίες του και στις υποδομές του, με την απλοποίηση και αυτοματοποίηση όλων των απαραίτητων για τις εμπορικές συναλλαγές διαδικασιών.

Οι βασικότεροι τομείς χρήσεις του ΗΕ στον Δημόσιο Τομέα είναι:

α) τελωνεία για το κύκλωμα εισαγωγών-εξαγωγών,

β) εφορίες,

γ) δημόσιες προμήθειες,

δ) τοπική αυτοδιοίκηση και υπηρεσίες εξυπηρέτησης του πολίτη,

ε) υγεία και κοινωνική ασφάλιση.

Το ΗΕ στην υπηρεσία του πολίτη

24.1. Για να αποκτηθεί η αναγκαία εμπιστοσύνη του πολίτη, η ΕΕ πρέπει να καταρτίσει έναν κατάλογο ιδεών και αξιών που χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και συνέπεια.

24.2. (§ 71) Το ΗΕ θα αποτελέσει εργαλείο του Ευρωπαϊκού πολίτη και θα καταστεί οικείο εφόσον αποδειχθεί πρακτικά η χρησιμότητά του στην καθημερινή ζωή.

24.3. Η αναγκαιότητα κατάρτισης του πολίτη στα πρώτα ακόμη στάδια της βασικής του εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια) θα βοηθήσει σημαντικά στην ταχύτερη προσαρμογή του στα νέα δεδομένα της ηλεκτρονικής εποχής, αλλά τα δια βίου κατάρτισης προγράμματα θα καταστούν από εξαιρέσεις, ο κανόνας της εκπαιδευτικής διαδικασίας εφόσον η «Κοινωνία των Πληροφοριών» είναι κατεξοχήν μια κοινωνία γνώσης.

24.4. (§ 72) Η χρήση των νέων τεχνολογιών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση θα αποτρέψει τον κίνδυνο δημιουργίας ευρωπαϊών πολιτών α' και β' κατηγορίας, διότι οι γνώσεις στις οποίες θα στηρίζονται όλο και περισσότερο οι παραγωγοί αγαθών και υπηρεσιών θα παρέχονται σε όλους, χωρίς διακρίσεις ιθαγένειας, φύλου, χρώματος, κ.λπ. Η χρήση της πληροφορίας που αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της νέας εποχής πρέπει να γίνεται από όλους και επ'ωφελεία όλων, χωρίς οποιεσδήποτε διακρίσεις (χρώματος, φυλής, θρησκείας, καταγωγής κ.λπ.), αλλά και με ενίσχυση της περιφέρειας έναντι του ήδη ανεπτυγμένου κέντρου. Για να διευκολυνθεί η χρήση των νέων τεχνολογιών από τους οικονομικά ασθενέστερους τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν παν πρόσφορο μέτρο π.χ. με την δημιουργία ηλ. βιβλιοθηκών, την στήριξη δωρεάν εκπαιδευτικών προγραμμάτων κ.λπ.

24.5. Η ΟΚΕ συμφωνεί με την άποψη του «Φόρουμ για την Κοινωνία των Πληροφοριών» ότι οι νέες τεχνολογίες θα μπορούσαν να έχουν εξαιρετικά θετικές συνέπειες για τις δημοκρατίες μας και τα ατομικά δικαιώματα με την ενίσχυση του πλουραλισμού, την πρόσβαση στη δημόσια ενημέρωση και με την παροχή της δυνατότητας στους πολίτες να συμμετέχουν περισσότερο στην διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Συμπεράσματα

25.1. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η «Ανακοίνωση της Επιτροπής», ένα αυστηρά τεχνοκρατικό κείμενο, παρά το ότι καταγράφει

— τις βασικές παραμέτρους του ΗΕ — θα έπρεπε να δίνει την ευρωπαϊκή προοπτική για το ηλεκτρονικό εμπόριο με μεγαλύτερη φαντασία και έναν ιδιαίτερα ανοικτό ορίζοντα δράσης. Εν τούτοις και με δεδομένη την καθημερινή δυναμική εξέλιξη του ΗΕ, η Ανακοίνωση αποτελεί μια αξιολογική προσπάθεια της Επιτροπής, η οποία έδωσε το έναυσμα για έναν γενικό και σοβαρό διάλογο.

25.2. Στην προώθηση ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος που παρουσιάζεται στο τέλος με χρονολογικούς πίνακες, απουσιάζουν οι δράσεις για τις ΜΜΕ — χρήστες και ιδιαίτερα:

- α) η παρουσία νέων προγραμμάτων κατάρτισης ΗΕ,
- β) τα προγράμματα ενσωμάτωσης του ΗΕ στις ΜΜΕ με τις εξής προτεινόμενες δράσεις:
 - 1) χρηματοδότηση ευρωπαϊκών επιχειρήσεων (από επιλεγμένους οικονομικούς κλάδους) για την υιοθέτηση πιλοτικών συστημάτων ΗΕ
 - 2) χρηματοδότηση ευρωπαϊκών επιχειρήσεων για περαιτέρω επέκταση ή/και τροποποίηση των χρησιμοποιούμενων συστημάτων ΗΕ
 - 3) μελέτη των απαιτήσεων των ευρωπαίων χρηστών
 - 4) περιοδικός απολογισμός των αποτελεσμάτων των παραπάνω δράσεων.

25.3. Η σημασία του ρόλου του καταναλωτή δεν παρουσιάζεται με την ένταση που επιβάλλεται στο κείμενο της «Ανακοίνωσης», ενώ απουσιάζουν στον τελικό σχεδιασμό τα αναγκαία προγράμματα ενημέρωσης. Ο καταναλωτής-χρήστης αποτελεί τον πλέον κρίσιμο παράγοντα ο οποίος θα κρίνει την επιτυχή ανάπτυξη του ΗΕ.

25.4. Στην έννοια του χρήστη εμπεριέχονται τόσο τα φυσικά όσο και τα νομικά πρόσωπα (εταιρείες), τα οποία αναμένεται να παίξουν και τον κυριότερο ρόλο ανάπτυξης του ΗΕ. Για το λόγο αυτό, είναι αναγκαίο να υπάρχει συνεχής και ουσιαστική εκπροσώπηση των επιχειρηματικών φορέων στα όργανα διαμόρφωσης της ευρωπαϊκής πολιτικής για το ΗΕ και την «Κοινωνία των Πληροφοριών».

25.5. Η θέση του εργαζόμενου τόσο στον Ιδιωτικό όσο και στον Δημόσιο Τομέα θα αποτελέσει σημαντικότερο κεφάλαιο στην ανάπτυξη του ΗΕ. Η «Ανακοίνωση» δεν εισέρχεται σε βάθος στις νέες συνθήκες — που θα αντιμετωπίσει ο εργαζόμε-

νος και τα σημαντικά προβλήματα (προσαρμογής, εκπαίδευσης, επιμόρφωσης κ.λπ.) που θα πρέπει να επιλύσει ώστε να εισέλθει ή και να παραμείνει στο ενεργό εργατικό δυναμικό και να μην αντιμετωπίσει πρόβλημα ανεργίας όπως αυτά που παρουσιάστηκαν στην Πράσινη Βίβλο «Ζωή και εργασία στην Κοινωνία των Πληροφοριών — Πρώτα ο άνθρωπος»⁽¹⁾. Η αγωνία η οποία διακατέχει τους εργαζόμενους και η οποία είναι απόλυτα δικαιολογημένη λόγω της πλήρους ανατροπής των μέχρι σήμερα ισχυόντων δεδομένων [ώρες και τόπος εργασίας, ευέλικτες μορφές εργασίας (τηλεργασία), αλλαγή των βασικών προσόντων για την ένταξη στην παραγωγική διαδικασία κ.λπ.] — πρέπει να καθυστερηθεί με μία σοβαρή αντιμετώπιση της νέας κατάστασης.

Επίσης θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι προοπτικές για νέες θέσεις απασχόλησης σε απομακρυσμένες περιφέρειες της ΕΕ με την ανάπτυξη της τηλεργασίας, ώστε οι λιγότερο ανεπτυγμένες αυτές περιοχές να καλύψουν τις διαφορές ανάπτυξης με τις κεντρικές περιοχές.

25.6. Η Ευρώπη χρειάζεται μία εκ βάθρων αναδιάρθρωση του συστήματος εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, ώστε να προετοιμάσει τους πολίτες της για το ΗΕ και την Κοινωνία των Πληροφοριών και να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες του χώρου εργασίας και διαβίωσης.

A. Θέσεις

26. Η ΟΚΕ δηλώνει ότι θα συμπαρασταθεί στις προσπάθειες της Επιτροπής για την διατύπωση ενός συνόλου κοινοτικών αρχών με στόχο την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Κοινωνίας των Πληροφοριών και για την προώθηση του ΗΕ στην ΕΕ για να μπορέσει η Ευρώπη να ανταποκριθεί τόσο στον διεθνή ρόλο της όσο και στις ευθύνες της έναντι του Ευρωπαίου πολίτη. Το ρυθμιστικό πλαίσιο δεν θα πρέπει να είναι μόνον όργανο προώθησης του ηλεκτρονικού εμπορίου, αλλά επίσης και μέτρο αποφυγής μαζικής ανεργίας.

26.1. Για να επιτευχθεί αυτό η ΟΚΕ θεωρεί:

- i) ότι η Επιτροπή πρέπει να παρουσιάσει ένα ευέλικτο και φιλόδοξο Πρόγραμμα Δράσης όπου οι χρήστες, οι καταναλωτές, οι εργαζόμενοι, ο Τραπεζικός Τομέας, ο Δημόσιος Τομέας, οι εταιρείες Ηλεκτρονικών και οι εταιρείες παροχής Υπηρεσιών ΗΕ (providers) θα κατέχουν την θέση που τους αμιζεί, χωρίς επικαλύψεις, χωρίς αποκλεισμούς και χωρίς μάταιους ανταγωνισμούς οι οποίοι βλάπτουν την κοινή προσπάθεια. Αυτό θα επιτευχθεί όταν καθορισθεί επακριβώς ο ρόλος του κάθε παράγοντα στην υπό διαμόρφωση πολιτική

⁽¹⁾ Γνωμοδότηση ΟΚΕ: ΕΕ C 206 της 7. 7. 1997, σ. 10.

- ii) ότι απαιτείται η δημιουργία μιας Μόνιμης Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για το ΗΕ, η οποία θα αποτελείται από εκπροσώπους των 15 κρατών μελών και των αρμοδίων Γενικών Διευθύνσεων της Επιτροπής οι οποίες συμμετείχαν στην σύνταξη της Ανακοίνωσης·
- iii) ότι τα κράτη μέλη πρέπει να δείξουν μεγαλύτερο πνεύμα συνεργασίας τόσο σε θέματα νομοθεσίας όσο και σε άλλα πρακτικά θέματα, ώστε α) να προληφθεί η εμφάνιση νέων εθνικών ρυθμίσεων ασυμβιβάστων με τις αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών και της ελεύθερης εγκατάστασης, β) να αποφευχθεί μια ανακατάμιση της εσωτερικής αγοράς και γ) να διασφαλισθεί αποτελεσματικότερα το γενικό συμφέρον. Επίσης να επιτρέψουν στην Επιτροπή να κινηθεί με μεγαλύτερη ευελιξία και ουσιαστικές αρμοδιότητες·
- iv) ότι η Επιτροπή πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειές της για διαφύλαξη και βελτίωση της καλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς με την άρση των εναπομειναντων εμποδίων που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών, την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών και την ελευθερία εγκατάστασης·
- v) ότι η Επιτροπή πρέπει να πιέσει τους κατασκευαστές ηλεκτρονικής τεχνολογίας να προχωρήσουν σε κοινές τεχνικά λύσεις τυποποίησης οι οποίες θα βοηθήσουν την διαλειτουργικότητα·
- vi) ότι θα πρέπει να καταβληθούν σοβαρές προσπάθειες, ώστε ο, — ομολογούμενος από όλους, χαμένος χρόνος να καλυφθεί με ταχύτερους ρυθμούς. Δεν πρέπει σε καμμία περίπτωση να λησμονούμε ότι ο χρόνος στην Κοινωνία των Πληροφοριών μετρά με διαφορετικούς ρυθμούς και δεν δίνει πλέον την δυνατότητα για ατέρμονες διαπραγματεύσεις, διαξιφισμούς, αναποτελεσματικούς συμβιβασμούς και υπαναχωρήσεις όπως στο παρελθόν είχε συνηθίσει η ΕΕ. Η αμερικανική αποφασιστικότητα η οποία διατυπώθηκε έντονα στο κείμενο με τίτλο «A framework for Global Electronic Commerce» θα πρέπει να βρει αποφασιστικά έτοιμη και την ΕΕ για τα επόμενα τάχιστα βήματα ανάπτυξης του ΗΕ·
- vii) ότι η Επιτροπή θα πρέπει στην «Κοινωνία των Πληροφοριών» να προστατεύσει τα κοινά ευρωπαϊκά χαρακτηριστικά και τα εθνικά χαρακτηριστικά των μελών της (θρησκεία, γλώσσα, κουλτούρα, κ.λπ.) αλλά και να προσπίσει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της τα οποία την ξεχωρίζουν ως ήπειρο και τις αρχές της «πεφωτισμένης» δημοκρατίας η σύγχρονη παράμετρος της οποίας είναι η δυνατότητα πρόσβασης στις ακριβείς πηγές πληροφόρησης·
- viii) ότι η Επιτροπή θα πρέπει να καταβάλει σοβαρές προσπάθειες οργάνωσης των μηχανισμών άντλησης αξιόπιστων στατιστικών δεδομένων που αφορούν το ΗΕ·
- ix) ότι απαιτείται η έναρξη ενός πανευρωπαϊκού διαλόγου στα πλαίσια του Φόρουμ, για την «Κοινωνία των Πληροφοριών», ο οποίος θα καθορίσει τις νέες ευρωπαϊκές θέσεις για την λειτουργία των επιχειρήσεων και κύρια τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εργαζομένων στην Κοινωνία των Πληροφοριών (νέος Ευρωπαϊκός Κώδικας Εργασίας), τόσο σε πανευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο·
- x) ότι απαιτείται η έναρξη μιας ολοκληρωμένης εκστρατείας ενημέρωσης για όλα τα θέματα της «Κοινωνίας των Πληροφοριών» ειδικά — στις ΜΜΕ, στις οποίες υφίστανται σοβαρότατα ελλείμματα πληροφόρησης·
- xi) ότι απαιτείται η ανάληψη δράσεων ευαισθητοποίησης των ΜΜΕ ώστε να υπάρξει ταχεία ενεργοποίηση και προσαρμογή·
- xii) ότι θα πρέπει να υποβληθούν ολοκληρωμένα προγράμματα — ενσωμάτωσης του ΗΕ στις ΜΜΕ·
- xiii) ότι η Επιτροπή πρέπει να στηρίξει την δημιουργία συνδεδεμένων τοπικών Ερευνητικών κέντρων, τα οποία σε συνεργασία με τις Κυβερνήσεις, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τους κατασκευαστές τεχνολογιών και τους επιχειρηματικούς φορείς θα παρακολουθούν και θα ενισχύουν τις προσπάθειες προώθησης και ανάπτυξης του ΗΕ·
- xiv) η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή:
- να εντείνει τις προσπάθειες της χρήσης του ΗΕ εντός των Υπηρεσιών της,
- να προωθήσει ένα σχέδιο Δράσης εκσυγχρονισμού όλων των Δημοσίων Φορέων και Οργανισμών των κρατών μελών,
- να προωθήσει ένα νομοθετικό πλαίσιο το οποίο θα διευκολύνει τις πρακτικές διάθεσης των πληροφοριών στις επιχειρήσεις σε όλες τις χώρες της ΕΕ και το οποίο θα ρυθμίζει το δικαίωμα τάχιστης και αξιόπιστης πρόσβασης στις πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα, το εύρος, τους περιορισμούς και τις εξαιρέσεις του δικαιώματος πρόσβασης, — και τους κανόνες διάθεσης στο εμπόριο όπου θα περιλαμβάνονται οι πολιτικές τιμολόγησης και η κατοχύρωση των συγγραφικών δικαιωμάτων του κράτους,
- να προτείνει ένα Πρόγραμμα Ηλεκτρονικής Σύνδεσης των ομοειδών Δημοσίων Φορέων των κρατών-μελών·
- xv) ότι η ταχεία ανάπτυξη των Διευρωπαϊκών Δικτύων Τηλεπικοινωνιών αποτελούν βασική προϋπόθεση ανάπτυξης του Ηλ. Εμπορίου σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο·

- xvi) ότι τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ μπορούν και πρέπει να διαδραματίσουν σοβαρότατο ρόλο στην ανάπτυξη των αναγκαίων ηλεκτρονικών υποδομών και της κατάρα-τισης του ανθρώπινου δυναμικού·
- xvii) ότι θα πρέπει να ενισχυθούν οι τοπικές υποδομές ενσωμάτωσης των νέων τεχνολογιών, ώστε να καταστούν εύκολες οι προσβάσεις για τις επιχειρήσεις·
- xviii) ότι το Συμβούλιο Υπουργών και η Επιτροπή πρέπει να στηρίξουν τις προσπάθειες των Ην. Εθνών για την ανάπτυξη των Ηλεκτρονικών Σημείων Εμπορίου (ETP-Electronic Trade Points) στην ΕΕ τα οποία αναλαμβάνουν την συγκέντρωση και διαχείριση όλων των ηλεκτρονικών εμπορικών συναλλαγών που διακινούνται από και προς το χώρο εμβελείας τους σε συνεργασία με όλους τους παράγοντες που εμπλέκονται σε εμπορική συναλλαγή (π.χ. τελωνεία, μεταφορικές εταιρείες, τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες, κ.λπ.)
- xix) ότι θα πρέπει να εφαρμοστούν ειδικά προγράμματα εκπαίδευσης σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες και ιδιαίτερα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (ειδικά σε Πανεπιστημιακά ιδρύματα που συνδυάζουν πληροφορική και Διοίκηση Επιχειρήσεων), όπως και η κατάρτιση νέων, η οποία θα εξασφαλίσει άρτια εκπαίδευση στα αυριανά στελέχη των επιχειρήσεων·
- xx) ότι θα πρέπει να ενισχυθούν ιδιαίτερα τα ευρωπαϊκά ερευνητικά Ινστιτούτα ώστε η ΕΕ να μην υπολείπεται σε νέες πρωτοπόρες τεχνολογίες.

B. Προτάσεις

27. Η ΟΚΕ προτείνει στην Επιτροπή:

- 1) την υιοθέτηση σε πανευρωπαϊκό επίπεδο του κειμένου «Προτάσεις προς τις Κυβερνήσεις» του ΟΗΕ που εκδόθηκε στα πλαίσια της Πρωτοβουλίας των Ηλεκτρονικών Σημείων Εμπορίου (Electronic Trade Points). Οι προτάσεις αυτές περιέχουν ένα σύνολο από μέτρα που πρέπει να υιοθετηθούν σε διάφορους τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η εισαγωγή του ΗΕ στους δημόσιους φορείς κάθε χώρας. Τα μέτρα αυτά αφορούν κυρίως ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν από τις κυβερνήσεις μέσω κατάλληλων νομοθετικών και άλλων παρεμβάσεων. Οι τομείς που περιλαμβάνονται στα μέτρα είναι Τράπεζες, Ασφάλειες, τελωνεία, εμπόριο, μεταφορές και τηλεπικοινωνίες·
- 2) τη θεσμοθέτηση σε πανευρωπαϊκό επίπεδο του κειμένου «Οδηγίες για το Διεθνές Εμπόριο» του ΟΗΕ, το οποίο περιλαμβάνει ένα σύνολο οδηγιών για τον τρόπο διεξαγωγής του ΗΕ μέσω των Ηλεκτρονικών Σημείων Εμπορίου·
- 3) ότι θα πρέπει να προχωρήσει η σταδιακή ηλεκτρονική σύνδεση όλων των μεγάλων υπηρεσιών που στηρίζουν το

ευρωπαϊκό εμπόριο (π.χ. αεροδρόμια, λιμάνια, κ.λπ.), ώστε η ΕΕ σύντομα να γίνει ένα από τα μεγάλα ηλεκτρονικά κέντρα του κόσμου·

4) ότι θα πρέπει να στηριχθούν οι χώρες οι οποίες φέρουν το βάρος των εμπορικών συναλλαγών με τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της Ευρώπης (Βαλκανική, Αν. Ευρώπη), αλλά και με τις χώρες της Λεκάνης της Μεσογείου, ώστε να προωθηθούν οι πρακτικές του ΗΕ και στις γειτονες με την ΕΕ χώρες·

5) ότι η ΕΕ πρέπει να αποκτήσει ένα λογισμικό φιλτράρισμα των περιεχομένων του Internet, όπως αυτό που ήδη έχει αναπτυχθεί με την ονομασία PICS (Platform for Internet Content Selection) από την World Wide Web Consortium και ένα ευρωπαϊκό σύστημα βαθμολόγησης των περιεχομένων του Internet·

6) ότι απαιτείται η άμεση εφαρμογή της απόφασης του Συμβουλίου Υπουργών με τίτλο «Σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο στις 28 Απριλίου 1997⁽¹⁾».

Γ. Διεθνής συνεργασία

28. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι απαιτούνται λύσεις αλλά και ταχεία εφαρμογή των ήδη συμφωνημένων λύσεων σε παγκόσμιο επίπεδο για τα εξής θέματα:

1) για τον καθορισμό ενός πλαισίου κοινών ελαχίστων νομικών προτύπων προσδιορισμού (περιγραφής) και καταπολέμησης των νέων μορφών εγκληματικών πράξεων στις ηλεκτρονικές συναλλαγές (κυβερνο-εγκλημα) καθώς επίσης και τον σαφή προσδιορισμό αυτών που φέρουν την ευθύνη για τις παράνομες και εγκληματικές πράξεις με την θέσπιση των αναγκαίων μηχανισμών πάταξης και αστυνόμευσης τόσο σε εθνικό όσο και σε υπερεθνικό επίπεδο (δικαστική και αστυνομική συνεργασία) όπως αυτό ήδη συνέβη σε ευρωπαϊκό επίπεδο με την Απόφαση της 28.4.1997 του Συμβουλίου των Υπουργών·

2) για τον καθορισμό κοινών πρακτικών σε θέματα:

- α) εθνικής ασφάλειας,
- β) προστασίας ανηλίκων,
- γ) προστασίας της ανθρώπινης αξιοπρέπειας,
- δ) οικονομικής ασφάλειας.

3) για την δημιουργία του νομοθετικού πλαισίου το οποίο θα αποτρέπει το ξέπλυμα χρήματος το οποίο προέρχεται από αξιόποινες πράξεις και την οργάνωση των αναγκαίων διεθνών μηχανισμών ελεγχου και πάταξης των πράξεων αυτών.

4) Για θέματα φορολογίας (άμεσης και έμμεσης) και για την κατά το δυνατόν χαμηλότερη φορολόγηση του ηλεκτρονικού εξοπλισμού όπως αυτή διατυπώθηκε με την Υπουργική Δήλωση

⁽¹⁾ ΕΕ C 251 της 15. 8. 1997, σ. 1.

για το Εμπόριο Προϊόντων Τεχνολογίας Πληροφοριών που εγκρίθηκε στην Σιγκαπούρη τον Δεκέμβριο 1996 ώστε τα προϊόντα Υψηλής τεχνολογίας να γίνουν προσβάσιμα από όσο το δυνατόν μεγαλύτερες ομάδες πολιτών.

5) Για την θέσπιση ενός ελάχιστου (minimum) ρυθμιστικού πλαισίου λειτουργίας του ΗΕ μέσα από τις διαδικασίες των Ην. Εθνών [τα πορίσματα των εργασιών της Επιτροπής των Ην. Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL) τα οποία έχουν γίνει δεκτά και από την Γ. Συνέλευση των ΗΕ (30. 1. 1997) αποτελούν μια καλή βάση διαλόγου], του ΔΟΕ (WTO) και του ΟΟΣΑ (OECD) το οποίο θα προσδώσει το αναγκαίο κύρος και την αναγκαία ασφάλεια στις συναλλαγές.

6) Για την αποφυγή οποιονδήποτε περιορισμών πρόσβασης στα Διεθνή Διαδίκτυα από Εθνικές Κυβερνήσεις και όλους όσοι παρέχουν υπηρεσίες ΗΕ οι οποίοι θα το επιθυμούσαν για πολιτικούς ή άλλους λόγους.

7) Για την Προστασία των Πνευματικών Δικαιωμάτων (πατέντες-εμπορικά σήματα και ονόματα) μέσα από τις διαδικασίες του Διεθνούς Οργανισμού Προστασίας των Πνευματικών Δικαιωμάτων (WIPO) με την εφαρμογή α. Της «συνθήκης του ΠΟΠΙ (WIPO) για τα συγγραφικά Δικαιώματα» η οποία επιβεβαιώνει την εφαρμογή των θεμελιωδών αρχών της Συνθήκης της Βέρνης για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων στις νέες τεχνολογίες και β. Της Συνθήκης του ΠΟΠΙ για τις εκτελέσεις και τις εγγραφές Ήχου» που αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για την προστασία των καλλιτεχνών — εκτελεστών και των παραγωγών εγγραφών ήχου.

8) Για την καθιέρωση διεθνών προτύπων κρυπτογράφησης όπως αυτά κατεγράφησαν στο κείμενο με τίτλο «Κατευθυντήριες Γραμμές για την Πολιτική Κρυπτογραφίας» του ΟΟΣΑ (27/3/1997) και με την ευρύτερη διάδοση της χρησιμοποίησης των ασύμμετρων αλγορίθμων κωδικοποίησης μηνυμάτων όπως, π.χ., του SET (Secure Electronic Transactions) ώστε να εξασφαλίζεται η απόλυτη ασφάλεια στις συναλλαγές και στην μεταβίβαση των προσωπικών δεδομένων αλλά και να επιτευχθεί ταχεία εξάπλωση των ψηφιακών υπογραφών στην νομοθεσία και τις επιχειρήσεις.

9) Για την προώθηση διεθνούς συμφωνίας η οποία θα κατοχυρώσει τις θεμελιώδεις αρχές προστασίας των προσωπικών δεδομένων όπως αυτές κατεγράφησαν στην Δήλωση της Υπουργικής Διάσκεψης της Βόννης:

i) Τα προσωπικά στοιχεία θα πρέπει να υφίστανται επεξεργασία μόνο εφόσον η επεξεργασία αυτή επιτρέπεται από τη νομοθεσία ή ο χρήστης δήλωσε τη συναίνεσή του, αφού ενημερώθηκε καταλλήλως.

ii) Οι χρήστες Παγκοσμίων Δικτύων Πληροφόρησης πρέπει να πληροφορούνται, πριν από την πρώτη επεξεργασία των προσωπικών στοιχείων τους, για το σκοπό της επεξεργασίας, το είδος των στοιχείων που υφίστανται επεξεργα-

σία, το όνομα του αρμόδιου για την επεξεργασία και την πιθανή κοινοποίηση σε τρίτους. Οι χρήστες θα πρέπει να είναι σε θέση να διακόπτουν μια σύνδεση αφού θα έχουν δεχτεί τις πληροφορίες αυτές χωρίς να συλλέγουν τα προσωπικά τους στοιχεία.

iii) Τα προσωπικά στοιχεία δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για σκοπό άλλον από αυτόν για τον οποίο συλλέγονται, εκτός αν η χρήση αυτή επιτρέπεται από το νόμο ή ο χρήστης έχει δηλώσει συναίνεση, αφού ενημερωθεί καταλλήλως.

iv) Η πρόσβαση στα Παγκόσμια Δίκτυα Πληροφόρησης θα πρέπει να εξαρτάται από τη συναίνεση του χρήστη για την επεξεργασία των προσωπικών του στοιχείων με οποιονδήποτε τρόπο που θα υπερβαίνει την επεξεργασία που είναι απαραίτητη για την παροχή πρόσβασης στα δίκτυα και συναφείς υπηρεσίες, όπως η τιμολόγηση.

v) Η τεχνική υποδομή θα πρέπει να αναπτυχθεί έτσι ώστε η ανώνυμη πρόσβαση να είναι δυνατή (π.χ. δυνατότητες ανώνυμης ανάγνωσης και φυλλομέτρησης) και τα προσωπικά στοιχεία να μην υφίστανται επεξεργασία άλλη από αυτή που είναι απαραίτητη για σκοπούς παροχής πρόσβασης στα δίκτυα και συναφείς υπηρεσίες.

vi) Έναρξη ευρείας εκστρατείας συνειδητοποίησης για να πληροφορηθούν οι χρήστες τα δικαιώματά τους και για να γίνει η επεξεργασία δεδομένων ένα θετικό στοιχείο επιχειρηματικής προώθησης στην αγορά (έτσι ώστε οι εταιρείες και οι δημόσιοι φορείς με ικανοποιητικό ιστορικό προστασίας των δεδομένων να έχουν συγκριτικό πλεονέκτημα).

vii) Προώθηση αποτελεσματικών τομεακών πρωτοβουλιών αυτορρυθμίστη για την υλοποίηση των αρχών της προστασίας των προσωπικών στοιχείων εκ μέρους της βιομηχανίας ακόμη και σε χώρες που δεν έχουν σχετική νομοθεσία.

viii) Προώθηση της χρήσης ρητρών υποδειγματικής σύμβασης όπως ορίζονται από το Συμβούλιο της Ευρώπης σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο.

10) Για την εφαρμογή των διεθνών προτύπων EDI τα οποία θεσπίστηκαν από τα Ην. Έθνη (UN/EDIFACT) για την διευκόλυνση των συναλλαγών.

11) Για την μείωση του κόστους συνδέσεως, όπου εξακολουθούν να υφίστανται εταιρείες τηλεπικοινωνιών με μονοπωλιακή ή ολιγοπωλιακή θέση, για την αποκατάσταση κανόνων υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των Ευρωπαίων χρηστών.

12) Για την εφαρμογή των Διεθνών Συνθηκών Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Χάρτα Ην. Εθνών, Ευρ. Σύμβαση Ανθρ. Δικαιωμάτων κλπ.) στην Κοινωνία των Πληροφοριών και ιδιαίτερα στις εφαρμογές του Ηλ. Εμπορίου.

13) Για την οργάνωση όλων των αναγκαίων δράσεων ώστε να δημιουργηθεί παγκόσμια εμπιστοσύνη στα μέσα, τις διεργασίες και τα δίκτυα του ηλεκτρονικού εμπορίου.

14) Για τη μελλοντική διαχείριση του DNS (Domain Name System) στο οποίο περιλαμβάνονται όλες οι διευθύνσεις του Internet, ώστε να είναι εύκολη και σαφής η πρόσβαση σε αυτές. Ήδη, οι προσπάθειες που καταβάλλονται στον ΟΟΣΑ αρχίζουν να δημιουργούν τις προϋποθέσεις για μια διεθνή συμφωνία.

15) Για την καθιέρωση διεθνών προτύπων διαλειτουργικότητας, τα οποία θα εξυπηρετήσουν τις επιχειρήσεις, τους χρήστες και τους καταναλωτές.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα βασικά συμπεράσματα τα οποία εξήχθησαν από την επεξεργασία του κειμένου είναι:

1. Το ΗΕ αποτελεί μια πρόκληση τόσο για τις δυνάμεις παραγωγής (εμπόριο, βιομηχανία, βιοτεχνία, Τράπεζες κ.λπ.)

όσο και για τους χρήστες και τους καταναλωτές.

2. Ο Δημόσιος Τομέας καλείται να παίξει κρίσιμο ρόλο στην προώθηση του ΗΕ.

3. Τα προβλήματα ασφαλείας θα πρέπει να επιλυθούν το ταχύτερο δυνατόν, ώστε να αποκτηθεί η αναγκαία αξιοπιστία στις συναλλαγές και να ξεπεραστούν οι δικαιολογημένες ανησυχίες για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των ατόμων.

4. Οι ΜΜΕ αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται σήμερα και εκσυγχρονιζόμενες μπορούν ισότιμα να χρησιμοποιήσουν το ΗΕ επ'ωφελεία τους.

5. Η Επιτροπή πρέπει να καταρτίσει γρήγορα τα αναγκαία προγράμματα δια βίου κατάρτισης, ώστε εργοδότες και εργαζόμενοι να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις νέες συνθήκες εργασίας.

6. Η ΕΕ οφείλει να συμμετάσχει στον παγκόσμιο διάλογο με ενιαίες ολοκληρωμένες απόψεις, οι οποίες θα κατοχυρώνουν τα ευρωπαϊκά συμφέροντα.

7. Η ΕΕ πρέπει να προωθήσει άμεσα τα προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης των νέων τεχνολογιών.

Βρυξέλλες, 29 Οκτωβρίου 1997.

Ο Πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Tom JENKINS